

Disputationes Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Quibus Uniuersa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 5. Proponitur sententi affirmans Angelos esse naturaliter
incompactibiles.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

SECTIO V.

Proponitur sententia affirmans Angelos exigere naturaliter incorruptionem.

Hanc partem affirmantem tenent Bañes & Molina ad artic. 5. quæst. 50. Suar. lib. 1. de Angelis cap. 9. & Th. Less. lib. 3. de Summo bono num. 112. & Magr. disp. 9. de Angelis sect. 2. quorum sententia his præcipue argumentis quaderi potest. Primo, quia in Concilio Lateran. sub Leone X. sess. 8. definitur, animam rationalem non solum verè, per se, & essentialiter humani corporis formam existere & ceterum & immortalè. Vbi notanda verba illa, verè, per se, & essentialiter, quæ manifestè sonant naturalitatem & exigentiam intrinsecam. Videntur autem cadere in vtrumque extremum propositionis, & connecti per particulas, non solum & ceterum, verum & immortalis. Si autem anima intellectiva sunt intrinsecè immortales & essentialiter in actu primo, seu quoad exigentiam; ergo à fortiori Angeli, qui sunt perfectiores: vnde videtur affirmari. Cyril. supra cit. cum sic ait: Quæ naturis præcipue insunt, ea respectu Creatoris nihil sunt. Quare sicut ignis combustivus quidem est, sed non Deo: sic Angelus immortalis quidem est, sed non Deo. Hæc Cyrillus: cuius hæc verba specialiter notanda sunt, Quæ naturis præcipue insunt. Notanda etiam est illa comparatio ignis & Angeli, in virtute comburèdi, & manendi perpetuò. Quam vtramque dicit præcipue inesse eorum naturis: adeoq; intrinsecè & essentialiter: quod enim est præcipuè in qualibet re, est illius essentia. Huc etiam facit, quod, ut supra notauimus, multi Antiquorum definiunt Angelum, substantiam incorpoream, intellectualem, immortalem; intrinsecè scilicet, & ex natura sua immortalem, æquè ac incorpoream & intellectualem. Item quòd non implicet, tales à Deo creari substantias, quæ exigant naturaliter esse perpetuò, postquam creatæ sunt: in quæ diuinam imitentur naturam, quæ per necessitatem quandam essentialitatem, & absolutam exigit semper esse, ac nullo modo posse deficere substantialiter. Vtq; in impetu proiectis impresso, & in sono, & speciebus sensuum externorum, est existentia tantum ad persistendum brevissimo tempore, quo fungantur officio ad quod à natura instituta sunt: eoque elapso naturaliter desinunt: nam nulla alia causa desinunt: probabilior afferri potest: species verò internæ: & habitus naturales longius quidem durant, desuetudine tamen sola desinunt tandem. Deo concursum subtrahente, quem ulterius non exigunt. Planta autem, & animalia, certas habent vitæ periodos, ad quas naturaliter tendunt, easque exigunt, ut pro aliquo tempore perficiantur, & adoleant, tum in statu perfecto aliquandiu stent, à quo deinceps sensim ad senium labantur, & ad interi-

387

Sententia affirmans. Probat ex Lateran.

Cyryll

394

Probat ratione

sess. 8. vbi in quadam fidei declaratione à Concilio vniuerso approbata, damnat omnes qui de natura anime rationalis ausi sunt dicere quòd mortalis sit. Quam opinionem ait esse vnum ex perniciosissimis erroribus à fidelibus semper explosum. Et subdit: sacro approbante Concilio damnamus & reprobamus omnes assertores animam intellectivam mortalem esse. Cum illa non solum verè, & per se, & essentialiter humani corporis forma existat: verum & immortalis. Quòd manifestè constat ex Euangelio, cum Dominus ait, Animam autem occidere non possunt. Et, Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Quibus verbis Concilium docet animam rationalem verè, & per se, & essentialiter, ac proinde ex natura sua, esse immortalè eo sensu, ut à tormentis & aliis causis naturalibus, mortem corporis inferentibus, interimi non possit. Si autem anima rationalis est talis natura: multò magis Angeli, quibus perfectius conuenit spiritualitas & immortalitas, ut ipsorum excellentia præ anima suadet.

Anima rationalis est immortalis naturaliter res se habet eisdem potentia

37. Dionys.

Cyryll.

Athanas. August.

Damasc.

Sine Angelus naturaliter indefectibilis respectu potentie absolute

Eodem sensu intelligendum puto id quod supra reulimus ex Dionys. cap. 4. de diuin. nom. initio, Angelos habere vitam sempiternam, & que immitti non potest (à causis naturalibus) & omni interitu & morte solutam ac liberam. Et illud Cyrilli lib. 8. Theauri cap. 2. Quæ naturis præcipue insunt, ea respectu Creatoris nihil sunt. Quare sicut ignis combustivus quidem est, sed non Deo: sic Angelus immortalis quidem est, sed non Deo. Quibus verbis Cyrillus hoc saltem intendit, quòd sicut ignis naturaliter ita est combustivus, ut eius vis à nullo agente creato suspendi possit, sed solum à Deo: sic Angelus ita est immortalis, ut à nullo alio, quàm à solo Deo possit impediti, ne perpetuò sit. Hoc etiam saltem intendunt veteres illi, qui aiunt, Immortale, esse differentiam naturæ Angelicæ, eamq; ponunt in eius definitione. Definitio enim debet tradi per naturalia & essentialia, quoad fieri potest. Quare eorum sensus est, Angelos esse talis naturæ & essentia, ut saltem respectu causarum naturalium sint immortales, id est, indefectibiles. Sic autem Angelum definiunt S. Athanas. in lib. de communi essentia Diuinitatis, Augustin. vel potius alius antiquus auctor apud Augustin. in tractatu de cognitione veræ vitæ cap. 6. & Damascen. in lib. Institutionum cap. 7. An verò alio sensu Angeli sint naturaliter indefectibiles, etiam respectu potentie absolute, ita ut exigant naturam suam, & ab intrinsecò, semper esse, postquæ producti sunt: sintque ad hoc ita determinati, ut Deus aliter faciens violentiam inferat, sicut si ignem calore priuaret, aut causam secundam concursu debito; quia faceret contra exigentiam intrinsecam, siue naturalem quandam necessitatem perpetuò manendi postquam semel creati sunt, grauis est controuersia, quæ sequentibus sectionibus examinanda est.

tum, ad id ut prius mori sit illis violentum, & contra naturalem ipsorum exigentiam, prout talis sunt naturæ & speciei: appetunt enim naturaliter suam perfectionem in eadem specie: sic dari possunt substantiæ nobilioris & longioris exigentiæ, Deo similiore, & ab entibus successivis remotiores, quæ (si quæ dantur distincta à permanentibus) sunt tantum quando fiunt & fluunt, nequæ exigunt naturaliter permanere in esse. Ita ut triplicem esse naturam varietas. Quædam, quæ naturaliter existunt indivisibiliter seu non permanent. Alia, quæ permanent, sed defectibiliter. Alia quæ permanent & indefectibiliter. Quemadmodum quoad locum, quædam exigunt punctum loci duntaxat, ut puncta quantitatis. Alia, spatium divisibile, sed finitum, ut corpora finita quantitatis seu molis. Alia, quæ simpliciter infinitum & immensum, ut Deus, & corpus si daretur, ut dari potest, molis immensæ, & vndeque interminatæ. Posito autem quod dari possint substantiæ naturaliter exigentes semper esse de cætero postquam creatæ sunt, ita ut illis sit violentum & contranaturale desinere: probabilius est Angelos tales esse, propter ea quæ ex Concilio Lateran. & Cyrillo Alexand. & ex ratione paulo ante attulimus. Maxime cum nihil momenti maioris obijciatur in contrarium.

40. Nam quod dicitur 1. Timoth. 6. solum Deum habere immortalitatem: dictum est Non repugnat creaturæ immortalitate essentiali, independenti, & absolute necessaria, seu penitus indefectibili: sicut solo dicitur habere bonitatem Marci 10. vers. 18. ut omnitiam tres alias expositiones Patrum, nobis fauentem, quas refert Vasq. disp. 182. cap. ult. in fine: de immortalitate peccati: de immutabilitate in melius, vel in peius: & de immortalitate eius solus inter Reges & Potentes, quibus cum Paulus Deus sibi comparat: ut indicant verba in medietate præcedentia, *Rex regum, & Dominus dominantium.*

41. Cyrillus vero & alij Patres ab eodem Vasq. contrarium sentiente relati, & VI. Synodus Generalis act. 13. dicentes Angelos esse immortales, non per naturam, sed per gratiam eos à corruptione coercentem, intelligendū sunt de gratia latius sumpta, pro beneficio conservationis, sine quo non habent Angeli vi solius naturæ, ut immortales sint perpetuoque in esse perseverare. Nam ut recte notat Suar. lib. 1. cap. 10. num. 4. quando dicitur Angelos naturam suam esse immortales, particula *Naturam suam*, dupliciter sumi potest. Primum, ut significat idem, quod, ex vi sua essentia, & à se, sine influxu alterius. Et hoc hæreticum est, negatum à Concilio, & Patribus supra citatis. Hoc enim est dicere Angelos habere esse independentem, & incausatum. Et huic sensui opponunt Patres, esse immortales per gratiam, id est, per beneficium Dei, quale est beneficium creationis, & conservationis, quæ quatenus dantur ex

Dei liberalitate, gratia vocatur à Patribus & Conciliis, ut agnoscunt & fatentur Aduersarij, & nominatim Vasques disp. cit. cap. 3. num. 11. Secundò, sumi potest, ut tantum significat naturalem inclinationem & exigentiam ad non deficiendum. Et ita verum est, & non negatum à Conciliis & Patribus, Angelos, etiã respectu Dei, esse immortales naturam suam: id est, habere naturalem inclinationem & exigentiam, ut ne à Deo quidem interimantur, & interitus sit illis violentus & contranaturalis: sicut esset igni privari calore: vel capillis secundis, privari conceptu Dei generali naturaliter debito ad operandum.

42. Quod autem Vasq. ibidem cap. 2. num. 5. & 9. opponit, omnem creaturam ex se mutabilem esse, etiã secundum substantiam, respectu potentia diuinæ: idque naturam suam, & intrinsicè cuiuslibet rei creatæ competere. Non urget: quia responderi facile potest, Angelis quidem naturam suam conuenire, ut possint mutari à Deo substantialiter & destrui: at non ut possint desinere naturaliter: siue ut id violentum illis non sit, & contra exigentiam naturalem. Sicut lapidi naturam suam conuenit, ut possit sursum proijci: at non ut motus sursum sit ei naturalis & minime violentus. Et vniuersim in creatura qualibet, respectu Dei, est potentia obedientialis ex ipsius rei natura, & ab ipsiusseco, ad omnia quæ non repugnant. At non ad omnia naturaliter efficienda vel patienda, obediendo Deo, qui potest supra, & contra naturalem rerum inclinationem, & exigentiam operari.

43. Non urget etiã id quod obijciunt, & in quo magnam vim faciunt aliqui Recentiores: Ut aliquid naturam suam immortale dicatur, requiri non modò ut possit, sed ut debeat non mori, ita ut mors sit contra debitum naturæ ipsius: Hoc autem debitum debet esse vis quædam ad arcendam mortem, & ad obtinendam perseverantiam vitæ. Quam vim non habent Angeli: quia cum non sint à se, habent existentiam dependentem à conservatione causæ. Ergo si nullam vim habent ad conseruationem, non habent etiã ad perseverantiam existendi quatenus à causarum conseruatione dependentem. Quæmodò nullam res habet vim, nec subiectiuam, nec actiuam, ad sui productionem, quia ut haberet vim producendi, præsupponeretur existere: ita nec habet vim ad conseruationem, quia debet præsupponi iam permanere in existendo, quod conseruationi præsupponitur. Item, cum Angeli conseruatio sit idem cum prima eius productione: quemadmodum nullam habebant exigentiam naturalem ut producerentur hi Angeli potius quam alij, quos Deus non creauit: ita non magis eis tribuitur ex debito naturali conseruatio, quam data sit productio.

Ad hæc enim responderi facile potest, ut aliquid dicatur immortale naturam suam, sufficere exigentiam naturalem non

non moriendi, cui debeat naturaliter
 iō mori, & ratione cuius mors
 reddatur violenta & contranaturalis. Eam
 verò inesse Angelis probabiliter persua-
 dent argumenta superius allata. Nec ob-
 best, quod Angeli, antequam producerentur,
 non habuerint exigentiam vt produ-
 cerentur. Nam animalia quoque non ha-
 buerunt exigentiam vt producerentur; &
 tamen postquam producta sunt, habent na-
 turalem exigentiam permanendi, vt persi-
 ciantur naturaliter, & attingant periodum
 suæ speciei naturaliter definitam. Discrimen
 verò magnum est eius quod est, & eius quod
 non est. Nam quod non est, cum nihil sit,
 non mirum est, si non habet veram & rea-
 lem exigentiam adualē vt producatur,
 quicquid sit de obiectiva, de qua mox. Ac
 verò quod est, quemadmodum habet veram
 & actualement exigentiam ad obtinendas
 proprietates suas, & statum connaturalem
 magnitudinis, roboris, densitatis, inten-
 sionis &c. Ita & durationis quæ in plu-
 rimis ad perfectiones alias obtinendas ne-
 cessaria est, vt in plantis & animalibus.
 Porro exigentia non est actu formaliter,
 nisi eo tempore quo est; obiectiue tamen
 potest respicere tempus futurum, &
 esse pro illo obiectiue spectato, circa
 que illud exercere officium reale respicien-
 di & exigendi. Sicut enim ius morale
 ad debitum solvendum respicit illud pro
 tempore futuro, & solutionem futuram
 exigit: sic ius naturale, seu exigentia,
 potest exigere aliquod futurum. Sic etiam
 æternitas diuina radicalis exigit naturali-
 ter totum tempus futurum in æternum.
 Et exigentia naturalis plantarum, & ani-
 malium, status in perfecti obtinendi,
 de futuro est. Et appetitus naturalis bea-
 tudinis, futurum respicit. Et iuxta senten-
 tiam plurimum, vno partium temporis,
 quæ est essentialiter vno partis antecedentis,
 & subsequens temporaneæ, quatenus par-
 tem antecedentem afficit, est incompleta
 essentialiter, exigens sui cōplementum affi-
 ciens partem subsequentem: & vice versa,
 vt est partis subsequentis, est incompleta &
 connexa essentialiter cum complemento
 afficiente partem antecedentem. Quibus
 exemplis satis liquet exigentiam naturalem
 posse esse ad aliquid posterius tempore.

44. Frustra verò opponunt aliqui exigentiam
 istam esse actum primum, qui debet reperiri
 simul tempore cum actu secundo, quem exi-
 git, vt natura prior illo. Implicat autem vl-
 lam exigentiam realem Angeli simul tem-
 pore reperiri cum permanentia esse Angeli-
 ci, velut eodem instanti temporis priorem
 naturam tali esse, vt permanente. Quia exi-
 gentia naturalis Angeli est ipse Angelus vt a-
 ctu existens. Est verò euidenter impossibile
 Angelum, vt existentem, esse priorem natura
 seipso vt existente in eodem instanti tēporis.

Responderi enim facile potest illam exi-
 gentiam dici actum primum grammaticali-
 Thomus I.

ter tantum, quia per modum potentia fig-
 nificatur: proprie verò esse naturalem
 quandam necessitatem, & conditionem
 essentialē naturæ Angelicæ. Sicut Exi-
 gentia Dei absoluta vt semper sit, non est
 actus primus naturæ prior tota æternitate:
 sed est absoluta necessitas essendi sine prin-
 cipio & fine. Idemque dico de necessi-
 tate intrinseca essendi personarum diuina-
 rum productarum, quæ sine errore negari
 illis nequit, etiam ratione eius, quæ pro-
 cedunt, quodue distinguuntur realiter à per-
 sonis producentibus.

Cum autem addunt, omnem actum
 primum posse componi cum secundo, id
 est, simul cum illo existere, vt natura tan-
 tum posteriori, id est, dependente à primo:
 fallitur si hoc etiam intelligunt de actu
 primo grammaticaliter sic dicto. Alioqui
 v. g. res annihilabilis posset coniungi cum
 actu annihilationis: id est, esse quando an-
 nihilatur, & quando amplius non est. Sunt
 etiam iura quadam, quæ positione actus
 secundi, quem exigunt, extinguuntur: adeo-
 que cum illo non permanent, vt ius ad de-
 bitum pecuniarium, cuius solutio & exhi-
 bitio extinguit ius & debitum. Quod autem
 extinguitur, non est eo instanti quo ex-
 tinguitur, quia pro tunc amittit esse. Si-
 cut ex opposito, id quod producit, est eo
 instanti quo producit, quia pro eo instan-
 ti accipit esse, & transit de non esse ad esse.
 Est quoque fallum id quod sapiens
 inculcant aduersarij, exigentiam natura-
 lem suæ necessitatem perpetuò essendi
 non posse aliud esse, quam vim aliquam
 actiuam aut passiuam respectu actus secundi
 perpetuò essendi. Nam inde sequeretur
 agentia creata non exigere naturaliter con-
 cursum diuinum, ad quem non habent
 potentiam actiuam neque passiuam. Et
 tamen nemo negat fore illis violentum &
 contranaturale, si non agant defectu con-
 cursus diuini, positis omnibus alijs aduen-
 dum necessarijs. Sequeretur etiam Deum
 non habere essentialē exigentiam, huc ab-
 solutam necessitatem essendi in æternum,
 ad quod nullam vim habet actiuam, nec pas-
 siuam. Neque enim producit vel recipit rea-
 liter in seipso æternitatem, sequeretur de-
 niue personas productas in Trinitate non
 habere naturalem exigentiam, & necessi-
 tatem existendi ab æterno & in æternum:
 quia non habent vim actiuam, nec pas-
 siuam ad totam æternitatem. Quæ tamen
 omnia euidenter sunt falsa.

Instabis, quia si valet ratio naturalis
 superius allata, posse scilicet dari creatu-
 ras similes Deo in exigentia durationis in-
 terminata à parte post, probari posset
 similiter possibiles esse creaturas Deo si-
 milis in exigentia durationis, terminata
 à parte ante: ita vt si creentur in tempo-
 re, non creentur connaturaliter, quia exi-
 gunt ab æterno prodaci. Quemadmodum
 productiones diuinæ ad intra, earumque
 L. I.

45.
 Possunt
 omnes ac-
 tus pri-
 mi com-
 poni cum
 secundo

46.
 Possunt
 dari crea-
 tura exi-
 gens sui
 productio-
 nem ab æ-
 terno?

termini, exigunt esse ab æterno, & contraria productio, si esset possibilis, violenta illis foret. Quæ admodum etiam violentum foret animali produci in statu senili. Nam privatio status antecedens, saltem perfecti, esset illi contranaturalis: quippe contra naturalem appetitum propriam perfectionis. Consequens autem absurdum videtur. Nam alioquin aut Deus produxerit huiusmodi creaturas ab æterno, quod contra fidem est: aut violenter cum illis egerit, privando æterna existentiam, contra naturalem ipsarum existentiam: quod à suavi Dei providentia videtur alienum.

47. *Respondeo primò negando paritatem.* Tale enim creaturæ exigentes esse ab æterno, exigent quoque durare semper à parte post. Longè autem maior perfectio est exigentia talis, quàm exigentia solùm perseverandi post productionem. Quare licet creatura non foret capax prioris exigentiæ: non sequitur fore incapacem posterioris, longè imperferentis.

Respondeo secundò non apertè implicare tale genus creaturarum esse possibile. Ac supposito quod Angelus verb. grat. poterit creari ab æterno: non videtur quare non potuerit illi concreari actus supernaturalis, enuncians Angelum illum, & quicquid est in illo, esse ab æterno. Qui actus, cum naturaliter sit verus, & de se enunciaret se æternum esse, sicut naturaliter æternus, ita ut ab intrinseco illi repugnaret incipere vel desinere. Neque videtur ratio superius allata. Nam quemadmodum Deus alia quædam, propter fines bonos, non constituit in statu naturali, sed contra ipsorum existentiam: cuiusmodi est quod omnes terre partes extingui non æquè distent à genero: quod quæ aqua terre circumfusa non sit, sed partim lucis, & partim tenebrarum locis inclusa, partim etiam supra cælos, hoc est, supra firmamentum suspensa, ut habetur in Genesi cap. I. v. 6. & 7. & clarius psal. 148. v. 4. & Daniel. 3. v. 60. ubi apertè distinguuntur aquæ illæ supra cælos, à nubibus, de quibus postea fit mentio v. 73. sic etiam potuit Deus naturali talium creaturarum inclinationi vel exigentiæ non obsequi.

SECTIO VI.

Probatur sententiæ negans, & respondetur argumentis oppositis.

48.

*Valq.
Bonavent.
Gabr.*

His non obstantibus, partem negantem præferendam censeo, quàm sequitur Vasc. disp. 182. cap. 2. Post Bonavent. in 1. dist. 8. prima parte distinctionis art. 2. quest. 2. & Gabr. in 2. dist. 2. quest. 1. art. 2. conclus. 6. qui hoc ut mini-

um docent, cum dicunt Angelos ex natura sua non determinare sed maiorem dorationem, quàm res aliæ: sed ex puro Dei beneplacito provenire quòd durent in æternum. Quæquam excedunt & falluntur, si putant parèem omnino esse rationem Angelorum, aut animæ rationalis, & aliorum rerum, quæ in rebus ipsis naturalibus habent causas suæ corruptionis aut destructionis.

Moveor autem ad ita sentiendum, non tantis rationibus, in quibus magnam vim faciunt Recentiores quidam: parum enim momenti habere mihi videntur, & gratis multa supponere, quàm autoritate sextæ Synodi Generalis, & sanctorum Patrum, quibus non potest facile satisfieri ab assertoribus contrariæ sententiæ. Nam in VI. Synodo Generali act. 11. in Epist. Sophronij, quæ approbatur act. 13. sic dicitur: *Angeli immortales perseverant, non naturam revera incorruptam, propriam immortalitatem habentes essentialiter: sed gratiam à Deo sortiti sunt, quæ immortalitatem largiuntur, & in corruptionem eis promittit.* Similimodo Cyrillus Alexand. lib. 8. Theofauri cap. 2. *Angelus, inquit, immortalis quædam res est, propter voluntatem & gratiam salutatoris.* Et, *solus Deus propriè immortalis est, quia naturaliter inhabitet, cætera per gratiam, sicut creaturæ, id est, vitæ creaturæ.* B. Damasc. lib. 2. de fide cap. 3. *Immortalis, inquit, est Angelus, non naturâ sed gratiâ.* Si autem Angelis naturaliter debita esset immortalitas, ita ut non possent destrui à Deo, nisi vim faciente ipsorum naturæ, & aliquid naturaliter ipsis debitum negante, ut si ignem privaret calore, aut concursu debito ad calefaciendum: non posset verè dici Angelos non esse immortales naturâ, sed gratiâ. Sicut non posset verè dici ignem non esse calidum aut calefactivum naturâ, sed gratiâ. Quod enim est tale naturali debito, vel exigentiâ, est tale natura sua: quia naturalis exigentia nihil est aliud, quàm ipsa natura.

Neque satisfacit quod responsum fuit num. 40. gratiæ nomine intelligi influxum Dei necessarium ut Angelus in esse perseveret, qui influxus dicitur gratia latè, eo sensu quòd donum creationis appellatur gratia, & docent Patres Concilij Africani apud Sanctum Augustinum epist. 95. Nam donum creationis non vocatur gratia à Patribus illis, nisi, quatenus gratis datum fuit, nullis ex parte nostræ precedentibus meritis, vel crearentur: sic enim ipsi loquuntur. *Et si non quadam improbanda ratione dicitur gratia Dei, quæ creati sumus, ut non nihil essimus &c.* Et paulò post: *Vnde & ista gratia dici potest, quia non præcedentium aliquorum operum meritis, sed gratuita Dei bonitate donata est.* Id est, non precedente titulo aliquo meriti, vel naturali debito: sic enim non esset ex purè gratuita Dei bonitate. Quare similiter immortalitas Angelorum